
KRÓNIKA

MŰVELŐDÉSI RENDEZVÉNYEK – A viharos idők ellenére szeptember folyamán számos művelődési rendezvényre került sor. Ezek legtöbbször központi témája a 150 évvel ezelőtt született Laza Kostić munkásságának értékelése volt. A Matica srpska Könyvkiadó megjelentette Mladen Leskovic *Laza Kostić* című monográfiáját. A Vuk Stefanović Karadžićról elnevezett tršići rendezvény is ennek a jubileumnak a jegyében telt. Számos jelentős művelődési esemény mellett a zombori Népszínház bemutatta Radoslav Zlatan Dorić színjátékát, amely Laza Kostić elképzelt utolsó zombori napjáról szól. A Dositej-napokon – melynek megnyitójára a Hopovo-kolostorban került sor – a számos fró-olvasó találkozó, irodalmi és képzőművészeti rendezvény során többek között Laza Kostićra is emlékeztek.

Karlócán huszadik alkalommal tartották meg a Brankovo kolót, amelyen három hét alatt mintegy hatvan irodalmi, zenei és képzőművészeti eseményre került sor. A legnagyobb szerb romantikus költőnek, Branko Radičevićnek szentelt napok idején – Nenad Grujić költő szavai szerint – „Karlóca a művészet menedékhelye volt, talán az egyetlen hely, ahol az emberek nyíltan egymás szemébe nézhettek”.

A mai időkben szokatlan téma körüljárására vállalkoztak a Stražilovói Találkozók résztvevői. Jeles frók, költők, irodalmárok Hogyan vidfuk fel az irodalmat címmel tartottak beszélge-

tést. A nevetés tiltakozás a tragédia ellen, az irodalom pedig az irracionális erejével egy valóságon túli világról szól – indokolták meg témaválasztásukat a szervezők.

Kevesebb résztvevővel, mint a korábbi években, és csak egy külföldi íróvendéggel, de megtartották az idei Kanizsai Írótábort. A tanácskozás témája, amelyet tavaly határoztak meg, és egy év alatt ugyancsak megnőtt az időszerep, a tűz volt. Az írótábor alkalmából megnyílt Szilágyi Gábor tárlata, bemutatkozott Vrábel János népművész, és a közönség megtekintette Slavko Matković, valamint Siflis Zoltán és Erlauer Csaba rövidfilmjeit. Az frók részt vettek a szokásos fró-olvasó találkozókon, valamint megemlékeztek Laza Kostić, Ferenc Ferenc, Miroslav Antić és Majtényi Mihály munkásságáról.

Ugyancsak Laza Kostićra emlékeztek a szeptember 21-én Kishegyesen megtartott Csépe-emléknapon. Itt Dávid András méltatta költészetét, míg Utasi Csaba Majtényi Mihály frói pályáját tekintette át, Radmila Marković Kishegyess történetét ismertette, Bori Imre a hetvenéves Szeli Istvánt, Juhász Géza pedig a szintén hetvenesztendő Urbán Jánost köszöntötte. A Csépe-napon az idén is kiállították a Forum-könyveket, valamint megnyílt Andruskó Károly zentai festő és litográfus tárlata.

Szabadka hatszáz éve alkalmából nagyszabású kiállítás nyílt a múzeum galériájában. Ma-

gyar László, a Történelmi Levéltár munkatársa hazai és külföldi kutatásainak eredményeit mutatta be a közönségnek. A prezentált dokumentumokból megtudhatjuk, kik voltak a legjelentősebb egyéniségei a város művelődési életének, és melyek voltak a legjelentősebb események Szabadkán az elmúlt hatszáz évben. A kiállítás második része a város névváltozatait dolgozza fel, míg a harmadikat Iványi Istvánnak, Szabadka történetírójának szentelik.

SZELI ISTVÁN KÖSZÖNTÉSE – Dr. Szeli István egyetemi tanár, akadémikus hetvenedik születésnapja alkalmából ünnepséget rendeztek az Újvidéki Színházban. Szeli Istvánt Hornyik Miklós köszöntötte, Bányai János irodalomtörténeti és filológusi munkásságát méltatta, Vékás János pedig pályájáról beszélt vele. Az Újvidéki Színház színművészei szemelvényeket olvastak fel műveiből.

Tanítványai és tisztelői Szeli Istvánt Zentán és Szabadkán is köszöntötték.

MEGEMLEKEZÉS CSUKA ZOLTÁN-RÓL – Csuka Zoltán születésének kilencvenedik évfordulója alkalmából Érden siravató ünnepeket tartottak. A költő, műfordító, a délszláv népek irodalmának jeles tolmácsolója sírjánál Herceg János, Czine Mihály és Mák Ferenc emlékezett rá és méltatta munkásságát. Az érdi könyvtárban irodalmi délutánra került sor, amelyen többek között France Prešeren, Jovan Jovanović Zmaj, Vuk Karadžić, Gustav Krklec, valamint Csuka Zoltán verseiből olvastak fel.

Az évforduló alkalmából *Múlt és jövő között* címmel megjelent Csuka Zoltán verseskötete.

ÖT ÉLETJEL-KÖNYV – Könyvkiadásunk az utóbbi évtizedek legszűkösebb esztendejét éli, ezért az a tény, hogy valahol egyszerre öt könyv jelent meg, jelentős művelődési esemény. A szabadkai Életjel adta ki Mák Ferenc, Dér Zoltán, Cvetko Maluše, Urbán János és

Milovan Miković kötetét, s noha ezek a kiadványok füzetszerűek, mégis figyelmet érdemelnek.

Mák Ferenc *Fényességek titkai* címmel kritikagyűjteményt adott közre, amelyben a magyar irodalom klasszikusai, Bibó István, Kosztolányi Dezso, Babits Mihály, Karinthy Frigyes, Csáth Géza, Radnóti Miklós és Márai Sándor mellett hazai magyar alkotók, könyveit, munkásságát méltatja Herceg Jánostól Apró Istvánig. Dér Zoltán kötete öt színművet és hangjátékot tartalmaz, míg Cvetko Maluše könyvének műfaja az önéletrajz és a napló között határozható meg. Számunkra külön érdekessége van, hogy a szerző a háború előtti *Híd*-nak nemcsak „könyvelője” volt, hanem a mozgalom lelkes híve, s könyvének utolsó fejezetei adalékként szolgálnak folyóiratunk történetéhez. Az idén a hetvenes Urbán Jánost verseskötetével köszöntötte a szabadkai kiadó, Milovan Miković verseit pedig Molcer Mátyas fordításában ismerheti meg a magyar olvasó.

AZ ÚJVIDÉKI SZÍNHÁZ MŰSORÁRÓL – Elmaradt az Újvidéki Színház szeptember 19-ére tervezett évadnyitó előadása. Molière *A nők iskolája* című vígjátékát kellett volna színre vinnie a társulatnak Babarczy László rendezésében. Habár a színház ideiglenesen több férfi-színész nélkül maradt, nem szüntette be munkáját. Megváltoztatta repertoárját, amelyet főleg színésznőkre, nyugalmazott színészekre és főiskolai hallgatókra alapoz. Az első bemutató Arisztophanész *Lüszisztraté* című vígjátéka lesz, amelyet Vidnyánszky Attila kijeji rendező állít színpadra. A színház számára ezúttal korántsem mellékes, hogy a darabot öt nő és két férfi adja elő. Ezenkívül Soltis Lajos hamarosan megkezdí Brecht *Kurázi mama* című drámájának a próbáit is. A repertoáron Móricz Zsigmond *Légy jó mindhalálig* című regényének színpadi változata is szerepel, Abraham Irén színművésznő pedig felújítja Tolnai Ottó *Briliáns* című monodrámáját.

Dudás Sándor: Liszt Ferenc (bronz)